

10. Poiasniuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do pidrozdilu 8 rozdlu KhKh Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo zaborony perebuvannia hralnoho biznesu na sproshchenii systemi opodatkovannia». (2022, September 27). [Explanatory note to the draft Law of Ukraine "On Amendments to Subsection 8 of Chapter XX of the Tax Code of Ukraine on Prohibition of Gambling Businesses on the Simplified Taxation System"]. Retrieved from: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1487433> [in Ukrainian].

11. Industry Statistics. (2022, November) Retrieved from: <https://cutt.ly/vwgVICTB> [in English].

12. Do derzhbiudzhetu za misiats nadiishlo v 4 razy bilshe podatkiv vid azartnykh ihor, nizh za 2021 rik, – nardep. (2023). [The state budget received 4 times more taxes from gambling in a month than in 2021, - peoples deputy]. *BIZNES TsENZOR*. Retrieved from: <https://biz.censor.net/n3422280> [in Ukrainian].

13. Manziuk, V.V., & Zaborovskiy, V.V. (2020). Dynamika stanovlennia hralnoho biznesu v Ukraini. [The dynamics of the development of gambling business in Ukraine]. *Porivnialno-analitychne pravo. № 1*. 237-240. [in Ukrainian].

14. Pislia pochatku rozsliduvannia BEB hralnyi biznes vzhe splytyv v chotyry razy bilshe podatkiv nizh za ves mynulyi rik. (2023). [After the beginning of the BEB investigation, the gambling business has already paid four times more taxes than for the whole of last year]. *Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy*. Retrieved from: <https://cutt.ly/ewgVz99X> [in Ukrainian].

15. Rada zaboronyla hralnomu biznesu perebuvaty na sproshchenii systemi opodatkovannia. [The council prohibited the gambling business from being on the simplified taxation system]. (2023). *UNIAN*. Retrieved from: <https://cutt.ly/YwgVzLU3> [in Ukrainian].

16. Rada lehalizovala hralnyi biznes v Ukraini. (2020). [The council legalized the gambling business in Ukraine]. *UNIAN*. Retrieved from: <https://cutt.ly/rwgVzYvW> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 23.05.2023

УДК 342.9

DOI: 10.36550/2522-9230-2023-14-291-295

Федорченко Роман,

аспірант Науково-дослідного інституту публічного права

<https://orcid.org/0009-0002-1381-4241>

e-mail: 610roman@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ВИКОНАВЦЯ СТОРОНАМИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ

У даній статті розглянуто особливості оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження.

Проаналізовано чинні нормативно-правові акти, якими регулюється примусове виконання рішень суду та виділено види оскарження, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження.

Досліджено питання оскарження, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження до безпосереднього керівника державного виконавця.

Охарактеризовано чинне законодавство, яким регулюється здійснення оскарження, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження.

Виділено основні види рішень, дій або бездіяльності державного виконавця, що підлягають оскарженню.

В ході дослідження встановлено коло осіб, котрі мають право представляти сторони виконавчого провадження з правом на оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця.

Виокремлено механізм дій сторони виконавчого провадження спрямованих на усунення порушень чинного законодавства, що виникають в ході примусового виконання.

Ключові слова: оскарження рішень, дій або бездіяльності, державний виконавець, приватний виконавець, скарга, судове провадження.

Fedorchenko R. PECULIARITIES OF APPEALING DECISIONS, ACTIONS OR INACTION OF THE STATE EXECUTIVE BY PARTIES TO EXECUTIVE PROCEEDINGS

This article examines the specifics of appealing the decisions, actions or inaction of the state executive by the parties to the executive proceedings.

The current legal acts, which regulate the enforcement of court decisions, are analyzed and the types of appeals, actions or inaction of the state executive by the parties to the enforcement proceedings are highlighted.

The issue of appeals, actions or inaction of the state executive by the parties to executive proceedings to the direct manager of the state executive was investigated.

The current legislation, which regulates the appeal, actions or inaction of the state executive by the parties to executive proceedings, is characterized.

The main types of decisions, actions or inaction of the state executive that are subject to appeal are highlighted.

In the course of the study, a circle of persons who have the right to represent the parties to executive proceedings with the right to appeal decisions, actions or inaction of the state executive was established.

The mechanism of actions of the party to the enforcement proceedings aimed at eliminating violations of the current legislation arising in the course of enforcement is singled out.

Key words: appeal of decisions, actions or inaction, state executor, private executor, complaint, court proceedings.

Постановка проблеми. Під час здійснення примусового виконання рішень судів державними виконавцями, виникають спірні питання законності їх дій чи бездіяльності. В свою чергу, Законом України «Про виконавче провадження» сторонам виконавчого провадження забезпечено право на оскарження дій чи бездіяльності виконавців шляхом направлення скарги до безпосереднього керівника державного виконавця або в судовому порядку. Провівши аналіз та систематизацію матеріалів наукових досліджень у вищезазначеній сфері ми встановили відсутність визначеного механізму дій сторони виконавчого провадження спрямованих на усунення порушень чинного законодавства, отже в ході дослідження постановлено вивести даний механізм, котрий допоможе сторонам виконавчого провадження ефективно захищати свої права та підвищити

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження, розглянуто в працях В. Авер'янова, О. Чумак, П. Макушев, а, І.Голосніченка, Є. Додіна, Р. Ігоніна, Р. Калюжного, Л. Ковалюта М. Тищенко, С.Фурси, В.Шкарупи та інших вчених.

Мета статті є дослідження особливостей оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження та виокремлення механізму дій сторони виконавчого провадження спрямованих на усунення порушень чинного законодавства, що виникають в ході примусового виконання.

Виклад основного матеріалу дослідження. В ході примусового виконання виконавчих проваджень державними виконавцями виникають спірні питання, щодо неупередженого, ефективного, своєчасного вчинення виконавцем виконавчих дій спрямованих на повне фактичне виконання виконавчих документів.

Дані правовідносини врегульовуються Законом України «Про виконавче провадження» [1] та Інструкцією з організації примусового виконання рішень [2], Цивільно процесуальним кодексом України [3], Кодексом адміністративного судочинства України [4], Господарсько процесуальним кодексом України [5].

Ч.1 ст.15 Закону України «Про виконавче провадження» [1] визначено, що сторонами виконавчого провадження є стягувач і боржник.

Відповідно ч.1 ст.15 Закону України «Про виконавче провадження» стягувачем є фізична або юридична особа чи держава, на користь чи в інтересах яких видано виконавчий документ, в свою чергу боржником є визначена виконавчим документом фізична або юридична особа, держава, на яких покладається обов'язок щодо виконання рішення.

Ч.2 ст.18 Законом України «Про виконавче провадження» визначено, що виконавець в ході примусового виконання зобов'язаний:

1) здійснювати заходи примусового виконання рішень у спосіб та в порядку, які встановлені виконавчим документом і цим Законом;

2) надавати сторонам виконавчого провадження, їхнім представникам та прокурору як учаснику виконавчого провадження можливість ознайомитися з матеріалами виконавчого провадження;

3) розглядати в установлені законом строки заяви сторін, інших учасників виконавчого провадження та їхні клопотання;

4) заявляти в установленому порядку про самовідвід за наявності обставин, передбачених цим Законом;

5) роз'яснювати сторонам та іншим учасникам виконавчого провадження їхні права та обов'язки;

6) невідкладно, не пізніше наступного робочого дня після одержання відповідного звернення від Державного концерну "Укроборонпром", акціонерного товариства, створеного шляхом перетворення Державного концерну "Укроборонпром", державного унітарного підприємства, у тому числі казенного підприємства, яке є учасником Державного концерну "Укроборонпром" або на момент припинення Державного концерну "Укроборонпром" було його учасником, господарського товариства в оборонно-промисловому комплексі, визначеного частиною першою статті 1 Закону України "Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності", вчинити дії щодо зняття арешту з майна, щодо якого було здійснено заходи із заміни майна, передбачені ст.11 Закону України "Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності".

Проаналізувавши судову практику ми виділили найпоширеніші скарги сторін виконавчого провадження на рішення, дії чи бездіяльність виконавця:

1) відмова у відкритті виконавчого провадження;

2) накладення та зняття арешту з майна боржників;

3) вилученням виконавцем описаного майна та визначенням його вартості;

4) оскарження оцінки описаного майна та його подальша реалізація через електронні торги;

5) скарга щодо належності майна, на яке накладено арешт іншій особі, а не боржникові;
 6) відшкодування завданої шкоди рішеннями, діями чи бездіяльністю державного виконавця під час проведення виконавчого провадження.

Відповідно до ч. 1 ст. 74 Закону України «Про виконавче провадження» [1] рішення, дії чи бездіяльність виконавця та посадових осіб органів ДВС щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені сторонами, іншими учасниками та особами до суду, який видав виконавчий документ, у порядку, передбаченому законом.

Законом України «Про виконавче провадження» [1] встановлено, що рішення, дії або бездіяльність державного виконавця також можуть бути оскаржені стягувачем та іншими учасниками виконавчого провадження (крім боржника) до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець.

Рішення, дії та бездіяльність начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, можуть бути оскаржені до керівника органу державної виконавчої служби вищого рівня.

Начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, при здійсненні контролю за рішеннями, діями державного виконавця під час виконання рішень має право у разі, якщо вони суперечать вимогам закону, своєю постановою скасувати постанову або інший процесуальний документ (або їх частину), винесені у виконавчому провадженні державним виконавцем, зобов'язати державного виконавця провести виконавчі дії в порядку, встановленому цим Законом.

Начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, або виконавець з власної ініціативи чи за заявою сторони виконавчого провадження може виправити допущені у процесуальних документах, винесених у виконавчому провадженні, граматичні чи арифметичні помилки, про що виноситься відповідна постанова.

Керівник вищого органу державної виконавчої служби у разі виявлення порушень вимог закону визначає їх своєю постановою та надає доручення начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець.

Скарги на рішення, дії або бездіяльність виконавців мають відповідати загальним вимогам щодо форми та змісту позовної заяви, передбачених положеннями Цивільно процесуального кодексу України [3], Кодексу адміністративного судочинства України [4], Господарсько процесуального кодексу України та містити відомості, перелічені п. 4 ст. 74 Закону «Про виконавче провадження».

Згідно п. 4 ст. 74 Закону «Про виконавче провадження» скарга у виконавчому провадженні подається виключно у письмовій формі та має містити:

- 1) найменування органу державної виконавчої служби, до якого вона подається;
- 2) повне найменування (прізвище, ім'я та по батькові) стягувача та боржника, їхні місця проживання чи перебування (для фізичних осіб) або місцезнаходження (для юридичних осіб), а також найменування (прізвище, ім'я та по батькові) представника сторони виконавчого провадження, якщо скарга подається представником;
- 3) реквізити виконавчого документа (вид документа, найменування органу, що його видав, день видачі та номер документа, його резолютивна частина);
- 4) зміст оскаржуваних рішень, дій чи бездіяльності та посилання на порушену норму закону;
- 5) викладення обставин, якими скажник обґрунтовує свої вимоги;
- 6) підпис скажника або його представника із зазначенням дня подання скарги.

Рішення та дії виконавця, посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені протягом 10 робочих днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення її прав, свобод чи законних інтересів. Рішення виконавця про відкладення проведення виконавчих дій може бути оскаржене протягом трьох робочих днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення її прав, свобод чи законних інтересів.

У зв'язку з тим, що оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців має складатися з певної кількості послідовних етапів, нами виокремлено механізм дій сторони виконавчого провадження спрямованих на усунення порушень чинного законодавства, що виникають в ході примусового виконання.

Механізм дій сторони виконавчого провадження спрямованих на усунення порушень чинного законодавства, що виникають в ході примусового виконання:

1) Визначення рішення, дії або бездіяльності виконавця, яку сторона виконавчого провадження вважає здійсненою з порушенням чинного законодавства. Для цього, дуже важливо, щоб сторона виконавчого провадження ознайомила з матеріалами виконавчого провадження, а лише після ознайомлення зверталася з оскарженням дій виконавця. Право сторін виконавчого провадження ознайомитися з матеріалами виконавчого провадження забезпечено шляхом відвідання особистого прийому виконавця в прийомні години Відділу, котрі визначені правилами внутрішнього трудового розпорядку. В той же час, сторона виконавчого провадження або його уповноважений представник має право ознайомитися з матеріалами виконавчого провадження, внесеними до автоматизованої системи виконавчого провадження, за адресою в мережі Інтернет <https://asvpweb.minjust.gov.ua>. Додатково слід зазначити, що етап ознайомлення необхідний для встановлення чітких строків, коли особа дізналася про порушення її прав, та мала 10 денний термін на їх оскарження. Окремо зазначимо, що для подачі скарги до Суду, сторони

виконавчого провадження необхідно подати копію рішення виконавця, яке буде в подальшому оскаржуватись, у разі якщо з тих чи інших причин скажник не отримував паперовий варіант оскаржуваних постанов, то він має право зняти їх копії. В свою чергу, слід зазначити, що виходячи з системного тлумачення норм Закону України «Про виконавче провадження», суд касаційної інстанції прийшов до висновку, що закон надає право стороні у виконавчому провадженні одержати інформацію про його стан шляхом реалізації права на ознайомлення з матеріалами виконавчого провадження, а на державного виконавця покладає обов'язок надати таку можливість, а не надавати копії матеріалів виконавчого провадження на письмовий запит сторони.

2) Визначення органу або посадової особи куди буде направлено скаргу. Скарга може бути подана до суду, що видав виконавчий документ, або до адміністративного суду у випадку оскарження постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, постанов приватного виконавця про стягнення основної винагороди, витрат виконавчого провадження та штрафів. Додатково слід зазначити про можливість направлення скарги до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець. Рішення, дії та бездіяльність начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, можуть бути оскаржені до керівника органу державної виконавчої служби вищого рівня. Однак право оскарження дій чи бездіяльності виконавця до його начальника може здійснити лише стягувач в оскаржуваному провадженні.

3) Формування та направлення скарги у відповідності до положень Цивільно процесуального кодексу України [3], Кодексу адміністративного судочинства України [4], Господарсько процесуального кодексу України, та Закону «Про виконавче провадження».

4) Участь сторони виконавчого провадження в процесі розгляду скарги в судовому порядку, яка здійснюється з дотриманням вимог Цивільно процесуального кодексу України [3], Кодексу адміністративного судочинства України [4], Господарсько процесуального кодексу України, та Закону «Про виконавче провадження». В той же час, у разі оскарження дій чи бездіяльності до безпосереднього керівника державного виконавця, стягувач не приймає безпосередню участь в розгляді скарги. Керівник у відповідності до вимог Закону України «Про виконавче провадження» [1] та Інструкції з організації примусового виконання рішень [2] проводить перевірку матеріалів виконавчого провадження в рамках якого було здійснено порушення. За результатами перевірки керівником виноситься відповідна постанова про визнання дій виконавця такими які були виконані з дотриманням вимог чинного законодавства, або ж виконані з його порушенням. В залежності від висновку зробленого перевіркою матеріалів виконавчого провадження, керівник зобов'язує виконавця усунути виявлені порушення.

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене, можемо зробити висновок, що в ході примусового виконання виконавчих документів, виникають правові спори, котрі можливо вирішити виключно оскарженням рішень, дій та бездіяльності виконавця. Проаналізувавши судову практику можна зробити висновок, що більшість скарг пов'язані з діями виконавця з арештованим майном, тобто накладення арешту на майно боржників та його подальший опис і реалізація. Якщо брати до уваги саме оскарження бездіяльності виконавців, то не вжиття виконавцями всіх можливих заходів примусового стягнення, котрі спрямовані на виконання рішень судів, призводить до великої кількості скарг, щодо відшкодування матеріальної та моральної шкоди сторони виконавчого провадження, які нерідко суди задовольняють, що приводить до незапланованих витрат бюджету. В ході проведення дослідження, нами виокремлено механізм дій сторони виконавчого провадження спрямованих на усунення порушень чинного законодавства, що виникають в ході примусового виконання, який складається з: 1) Визначення рішення, дії або бездіяльності виконавця, яку сторона виконавчого провадження вважає здійсненою з порушенням чинного законодавства; 2) Визначення органу або посадової особи куди буде направлено скаргу; 3) Формування та направлення скарги у до положень Цивільно процесуального кодексу України [3], Кодексу адміністративного судочинства України [4], Господарсько процесуального кодексу України, та Закону «Про виконавче провадження»; 4) Безпосередня участь сторони виконавчого провадження в процесі розгляду скарги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 №1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
2. Інструкції з організації примусового виконання рішень від 02.04.2012 №512/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#Text>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 8 вересня 2005 року №2875-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року №2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
5. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року №1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>

REFERENCES:

1. Pro vykonavche provadzhennia. (2016, June 2). [On executive proceedings]. *Zakon Ukrainy №1404-VIII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text> [in Ukrainian].

2. Instruksii z orhanizatsii prymusovoho vykonannia rishen (2012, April 4). [Instructions on the organization of enforcement of decisions]. № 512/5. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#Text> [in Ukrainian].

3. Tsyvilnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. (2005, September 8). [Civil Procedure Code of Ukraine]. №2875-IV. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> [in Ukrainian].

4. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy. (2005, July 6). [Administrative Judicial Code of Ukraine]. №2747-IV. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> [in Ukrainian].

5. Hospodarskyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. (1991, November 6). [Economic Procedural Code of Ukraine]. №1798-XII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 23.05.2023

УДК 342.7

DOI: 10.36550/2522-9230-2023-14-295-299

Щербатюк Олексій Олегович,
аспірант кафедри публічного та міжнародного права
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана
e-mail: oleksii.shcherbatiuk@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0007-3378-7857>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ (ТЕХНОЛОГІЙ) В ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ

В даній статті висвітлено питання актуальним питанням запровадження цифрових інструментів (технологій) в публічному адмініструванні.

Автором акцентовано увагу, що запровадження цифрових інструментів (технологій) в публічному адмініструванні є дієвим та необхідним юридичним інструментом, який використовують в своїй діяльності суб'єкти публічної адміністрації. Відзначено, що його використання повинно мати чітку правову регламентацію та в повній мірі захищати конституційні права фізичних та юридичних осіб в процесі збирання, обробки, використання, поширення інформації.

Визначено, що напрямки запровадження цифрових інструментів (технологій) в публічному адмініструванні повинні реалізовуватися в двох площинах: 1. Законодавчій та 2. Практичній (наприклад, підвищення рівня користування публічними службовцями сучасними технологіями та технічними пристроями, програмами обробки інформації для оптимізації управлінських процесів, скорочення часу управлінських процесів; забезпечення навчання та підвищення кваліфікації публічних службовців для надання їм можливостей в повній мірі користуватися сучасними технологіями без наявності в них спеціальної технічної освіти та зі збереженням заробітної плати та інших соціальних гарантій; технічне забезпечення для впровадження та використання цифрових інструментів (технологій) в публічному адмініструванні).

Запровадження цифрових інструментів (технологій) в публічному адмініструванні являє собою складний технологічно побудований процес, який потребує наявності людського ресурсу з відповідними технічними знаннями, уміннями та навичками. Держава повинна всіляко сприяти як на законодавчому рівні, так і з практичної точки зору використанню цифрових інструментів (технологій) в усіх сферах публічного адміністрування. Разом з тим, на нашу думку, потрібно обмежити участь та втручання іноземних суб'єктів в процесі запровадження цифрових інструментів (технологій) в публічному адмініструванні.

Відзначено, що запровадження цифрових інструментів (технологій) в публічному адмініструванні – це діяльність суб'єктів публічної адміністрації по розробленню, впровадженню та практичній реалізації сучасних цифрових інструментів та вжиття заходів щодо навчання та підвищення кваліфікації публічних службовців, які їх використовують в своїй професійній діяльності.

Ключові слова: діджиталізація, цифровізація, технологічний процес, публічне адміністрування, публічна адміністрація.

Shcherbatiuk O. CURRENT ISSUES OF IMPLEMENTATION OF DIGITAL TOOLS (TECHNOLOGIES) IN PUBLIC ADMINISTRATION

This article highlights the topical issue of the introduction of digital tools (technologies) in public administration.

The author emphasized that the introduction of digital tools (technologies) in public administration is an effective and necessary legal tool used by public administration subjects in their activities. It was noted that its use should have clear legal regulations and fully protect the constitutional rights of individuals and legal entities in the process of collecting, processing, using, and disseminating information.

It was determined that the directions for the introduction of digital tools (technologies) in public administration should be implemented in two planes: 1. Legislative and 2. Practical (for example, increasing the level of use of modern technologies and technical devices by public servants, information processing programs to optimize management processes, reducing time